

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказом Салашівського ЗЗСО І-ІІ ст.
14.06.2021 № 01-07/22

СХВАЛЕНО

рішенням педагогічної ради № 5
від 14.06.2021

Директор

Г.Андрушко

**Типова освітня програма
спеціальних закладів загальної середньої освіти ІІ ступеня для дітей з
особливими освітніми потребами**

Загальні положення типової освітньої програми спеціальних закладів загальної середньої освіти ІІ ступеня для дітей з особливими освітніми потребами

Типова освітня програма спеціальних закладів загальної середньої освіти ІІ ступеня для дітей з особливими освітніми потребами розроблена на виконання Закону України «Про освіту» та постанови Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 року N 1392 «Про затвердження Державного стандарту базової таповної загальної середньої освіти», наказу Міністерства охорони здоров'я України від 20.02.2013 N• 144, зареєстрованого у Міністерстві юстиції України 14 березня 2013 р. за № 410/22942 «Про затвердження Державних санітарних норм та правил «Гігієнічні вимоги до улаштування, утримання і режиму спеціальних загальноосвітніх шкіл (шкіл-інтернатів) для дітей, які потребують корекції фізичного та (або) розумового розвитку, та навчально-реабілітаційних центрів».

Типова освітня програма базової середньої освіти (далі - Типова освітня програма) окреслює рекомендовані підходи до планування й організації закладом освіти єдиного комплексу освітніх компонентів для досягнення здобувачами освіти обов'язкових результатів навчання, визначених Державним стандартом базової і повної загальної середньої освіти.

Типова освітня програма визначає:

загальний обсяг навчального навантаження, який поданий в рамках навчальних планів (таблиці 1-19). Відповідно до особливостей психофізичного розвитку дітей та мови навчання передбачено окремі варіанти навчальних планів для дітей з порушеннями зору: (сліпих дітей — таблиці 1, 2; зі зниженим зором — таблиці 3, 4), для дітей з порушеннями слуху: (глухих — таблиці 6, 7; зі зниженим слухом — таблиці 8, 9), для дітей з важкими порушеннями мовлення — таблиці 11, 12, для дітей із порушеннями опорно-рухового апарату — таблиці 13, 14, для дітей із затримкою психічного розвитку — таблиці 16, 17, для дітей з інтелектуальними порушеннями — таблиці 18, 19), для дітей зі складними порушеннями розвитку — таблиці 5, 10, 15; очікувані результати навчання здобувачів базової середньої освіти, пропонований зміст навчальних предметів, які мають гриф «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» та розміщені на офіційному веб-сайті МОН подано в переліку комплектів навчальних програм для дітей з особливими освітніми потребами у таблиці 20;

перелік корекційно-розвиткових програм, які мають гриф «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» та розміщені на офіційному веб-сайті МОН подано в таблиці 21;

рекомендовані форми організації освітнього процесу та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти.

Загальний обсяг навчального навантаження для здобувачів освіти 5-10-х класів спеціальних закладів загальної середньої освіти складає 6265 годин (для дітей із затримкою психічного розвитку 5-9-х класів — 5145 годин): для 5-х класів

— 875 годин/навчальний рік, для 6-х класів — 980 годин/навчальний рік, для 7-х класів — 1050 годин/навчальний рік, для 8-х, 9-х, 10-х класів — 1120 годин/навчальний рік.

Детальний розподіл навчального навантаження на тиждень окреслено у навчальному плані спеціальних закладів загальної середньої освіти II ступеня для дітей з особливими освітніми потребами (далі — навчальний план).

Навчальний план дає цілісне уявлення про зміст і структуру другого рівня освіти, встановлює погодинне співвідношення між предметами за роками навчання, визначає гранично допустиме тижневе навантаження здобувачів освіти. Навчальні плани передбачають реалізацію освітніх галузей Базового навчального плану Державного стандарту через навчальні предмети. Вони охоплюють інваріантну складову, сформовану на державному рівні, обов'язкову для всіх спеціальних закладів загальної середньої освіти, у яких навчаються діти з особливими освітніми потребами незалежно від їх підпорядкування, видів і форм власності, та варіативну складову, якою передбачені додаткові години на вивчення предметів інваріантної складової, курсів за вибором, факультативні, індивідуальні та групові заняття.

Державний стандарт базової та повної загальної середньої освіти складається з семи освітніх галузей «Мови і літератури», «Математика», «Природознавство», «Суспільствознавство», «Мистецтво», «Технології», «Основи здоров'я і фізична культура».

Освітня галузь «Мови і літератури» в навчальних планах реалізується через навчальні предмети: «Українська мова», «Українська література», «Російська мова», «Російська література», «Зарубіжна література», «Українська жестова мова» (у дітей глухих та дітей зі зниженим слухом), «Іноземна мова». Здобувачі освіти зі складними порушеннями розвитку та інтелектуальними порушеннями предмет «Іноземна мова» не вивчають.

Освітня галузь «Математика» реалізується через навчальні предмети:

«Математика» (5-6 класи; 5-10 класи — для дітей з інтелектуальними порушеннями, дітей зі складними порушеннями розвитку); «Алгебра» та «Геометрія» (7-10 класи; 7-9 класи — для дітей із затримкою психічного розвитку). Освітня

галузь «Природознавство» реалізується через навчальні предмети: «Природознавство» (5 клас; 5-9 класи — для дітей з інтелектуальними порушеннями, для дітей зі складними порушеннями розвитку), «Біологія» (дітьми з інтелектуальними порушеннями, дітьми зі складними порушеннями розвитку даний предмет не вивчається) та «Географія» (6-10 класи; 6-9 класи — для дітей із

затримкою психічного розвитку, з інтелектуальними порушеннями), «Фізика», «Хімія» (7-10 класи; 7-9 класи — для дітей із затримкою психічного розвитку), «Фізика і хімія у побуті» (7-9 класи для дітей з інтелектуальними порушеннями та дітей зі складними порушеннями розвитку).

Освітня галузь «Суспільствознавство» реалізується через навчальні предмети: «Історія України» (5-9 класи для дітей із затримкою психічного розвитку, з інтелектуальними порушеннями, 7-9 класи дітей зі складними порушеннями розвитку), «Я у світі» (5 клас для дітей з інтелектуальними порушеннями, дітей зі складними порушеннями розвитку), «Всесвітня історія» (6-10 класи; 6-9 класи — для дітей із затримкою психічного розвитку; дітьми з інтелектуальними порушеннями, дітьми зі складними порушеннями розвитку цей предмет не вивчається), «Основи правознавства» (9-10 класи; 9 клас — для дітей із затримкою психічного розвитку; 10 клас — для дітей з інтелектуальними порушеннями, дітей зі складними порушеннями розвитку).

Освітня галузь «Мистецтво» реалізується через навчальні предмети: «Образотворче мистецтво», «Рельєфне малювання» (для сліпих дітей), «Музичне мистецтво» (крім дітей глухих) (5-7 класи, 5-8 класи для дітей з інтелектуальними порушеннями), «Мистецтво» 8-10 класи; 8-9 класи — для дітей із затримкою психічного розвитку; дітьми з інтелектуальними порушеннями, дітьми зі складними порушеннями розвитку даний предмет не вивчається).

Освітня галузь «Технології» реалізується через навчальні предмети «Трудове навчання», «Інформатика» (5-10 класи; 5-9 класи — для дітей із затримкою психічного розвитку та дітей з інтелектуальними порушеннями).

Освітня галузь «Здоров'я і фізична культура» реалізується навчальними предметами «Основи здоров'я» (5-10 класи; 5-9 класи для дітей із затримкою психічного розвитку, дітей з інтелектуальними порушеннями, дітей зі складними порушеннями розвитку) та «Фізична культура» (5-10 класи; 5-9 класи для дітей із затримкою психічного розвитку). Фізичний розвиток учнів забезпечується шляхом проведення уроків фізичної культури, занять з ритміки, лікувальної фізичної культури.

Навчальні плани для спеціальних закладів загальної середньої освіти для дітей з особливими освітніми потребами обов'язково включають години корекційно-розвиткових занять, зміст яких зумовлений особливостями психофізичного розвитку здобувачів освіти і реалізується через курси:

для дітей сліпих: «Соціально-побутове орієнтування», «Орієнтування в просторі», «Розвиток мовлення», «Ритміка», «Лікувальна фізкультура»;

для дітей зі зниженим зором: «Соціально-побутове орієнтування», «Розвиток мовлення», «Ритміка», «Лікувальна фізкультура»;

для глухих дітей: «Розвиток слухо-зоро-тактильного сприймання мовлення та формування вимови», «Ритміка», «Лікувальна фізкультура»;

для дітей зі зниженим слухом: «Розвиток слухового сприймання та формування вимови», «Ритміка», «Лікувальна фізкультура»;

для дітей з тяжкими порушеннями мовлення: «Корекція мовлення», «Логоритміка», «Ритміка», «Лікувальна фізкультура»;

для дітей з порушеннями опорно-рухового апарату: «Лікувальна фізкультура», «Корекція розвитку»;

для дітей із затримкою психічного розвитку: «Розвиток мовлення», «Корекція розвитку», «Ритміка», «Лікувальна фізкультура»;

для дітей з інтелектуальними порушеннями: «Соціально-побутове орієнтування», «Розвиток мовлення», «Лікувальна фізкультура», «Ритміка»;

для дітей зі складними порушеннями розвитку (з порушеннями зору в поєднанні з інтелектуальними порушеннями): «Соціально-побутове орієнтування», «Розвиток мовлення», «Орієнтування в просторі», «Ритміка», «Лікувальна фізкультура»;

для дітей зі складними порушеннями розвитку (з порушеннями слуху в поєднанні з інтелектуальними порушеннями): «Розвиток слухо-зоро-тактильного сприймання мовлення та формування вимови», «Розвиток слухового сприймання та формування вимови», «Соціально-побутове орієнтування», «Лікувальна фізкультура», «Ритміка»;

для дітей зі складними порушеннями розвитку (з порушеннями опорно-рухового апарату в поєднанні з інтелектуальними порушеннями): «Корекція розвитку», «Соціально-побутове орієнтування», «Лікувальна фізкультура».

Корекційно-розвиткові заняття проводять педагоги спеціального закладу загальної середньої освіти: вчитель-дефектолог, вчитель-логопед, вчитель фізичної культури, вчитель музичного мистецтва.

Предмети та курси за вибором визначаються спеціальним закладом загальної середньої освіти у межах гранично допустимого навчального навантаження з урахуванням інтересів та потреб здобувачів освіти, а також рівня навчально-методичного та кадрового забезпечення закладу освіти.

Варіативна складова навчальних планів використовується на:

підсилення предметів інваріантної складової. У такому разі розподіл годин на вивчення тієї чи іншої теми програми предмету здійснюється вчителем самостійно. Розподіл годин фіксується у календарному плані, який погоджується керівником закладу освіти чи його заступником. Вчитель зазначає проведені уроки у частині класного журналу, відведеного для предмета, на підсилення якого використано зазначені години;

запровадження факультативів, курсів за вибором, що розширюють обрану закладом освіти спеціалізацію, чи світоглядного спрямування (етика, історія релігій та культур, риторика, логіка, рідний край, хореографія, креслення, основи споживчих знань, світ професій тощо);

індивідуальні заняття та консультації.

Варіативність змісту базової середньої освіти реалізується також завдяки запровадженню в навчальних програмах резервного часу, що створює простір для задоволення освітніх потреб здобувачів, вирівнювання їх досягнень, розвитку наскрізних умінь тощо.,

Навчання дітей з помірними інтелектуальними порушеннями здійснюється за спеціальними навчальними програмами та (або) за індивідуальною програмою. Допускається адаптація змісту освіти до пізнавальних можливостей учнів, що виявляється у зменшенні обсягу матеріалу, його спрощенні за характером та структурою.

У спеціальних закладах загальної середньої освіти для дітей з особливими освітніми потребами години з фізичної культури враховуються при визначенні гранично допустимого навантаження учнів (наказ Міністерства охорони здоров'я України від 20.02.2013 № 144, зареєстрований у Міністерстві юстиції України 14 березня 2013 р. за № 410/22942 «Про затвердження Державних санітарних норм та правил «Гігієнічні вимоги до облаштування, утримання

режиму спеціальних загальноосвітніх шкіл (шкіл-інтернатів) для дітей, які потребують корекції фізичного та (або) розумового, та навчально-реабілітаційних центрів»

Повноцінність базової загальної середньої освіти здобувачів освіти спеціальних закладів загальної середньої освіти для дітей з особливими освітніми потребами забезпечує, реалізацію інваріантної, варіативної частин навчального плану та корекційно-розвиткових, які обов'язково фінансуються з відповідного бюджету.

Години корекційно-розвиткових занять навчального плану не враховуються при визначенні гранично допустимого навантаження учнів.

Нормативи наповнюваності класів, виховних груп та поділ класів на групи під час вивчення окремих Предметів у спеціальних закладах загальної середньої освіти для дітей з особливими освітніми потребами встановлюються відповідно до наказу Міністерства освіти і науки України від 20.02.2001 р. № 128, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України від 6 березня 2002 року за № 229/6517 (зі змінами). Згідно з рішеннями місцевих органів виконавчої влади або органів місцевого самоврядування класи можуть ділитися на групи і при наповнюваності, меншій від нормативної, за рахунок зекономлених бюджетних асигнувань та залучення додаткових коштів. Структуру навчального року, графік шкільних канікул визначає заклад освіти відповідно до рекомендацій Міністерства освіти і науки України.

Збереження здоров'я дітей належить до одного з головних завдань школи. Тому формування навичок здорового способу життя та безпечної поведінки здійснюється не лише в рамках предметів «Фізична культура» та «Основи здоров'я», а інтегрується у змісті всіх предметів інваріантної та варіативної складових навчальних планів.

Навчальні плани зорієнтовані на роботу основної школи за 5-ти денним навчальним тижнем.

Очікувані результати навчання здобувачів освіти. Відповідно до мети та загальних цілей, окреслених у Державному стандарті базової та повної загальної середньої освіти, визначено завдання, які має реалізувати вчитель у рамках кожної освітньої галузі. Результати навчання повинні робити внесок у формування ключових компетентностей здобувачів освіти.

№г з/п	Ключові компетентності	Компоненти
1	Спілкування державною мовою (і рідною — у разі відмінності, українською жестовою або за допомогою альтернативних засобів спілкування)	<p>Уміння: (самостійно або за допомогою) ставити запитання та розпізнавати проблему; робити висновки на основі інформації, поданої в різних формах (у текстовій формі, таблицях, діаграмах, на графіках); розуміти, пояснювати та перетворювати тексти задач письмово, грамотно висловлюватися рідною мовою; доречно та коректно вживати в мовленні термінологію з окремих предметів, чітко та зрозуміло формулювати думку, аргументувати, доводити правильність тверджень, поповнювати свій активний та пасивний словниковий запас.</p> <p>Ставлення: розуміння чітких та лаконічних формулювань.</p> <p>Навчальні ресурси: означення понять, формулювання властивостей, доведення правил, теорем.</p>
2	Спілкування іноземними мовами (здобувачі освіти з інтелектуальними порушеннями іноземну мову не вивчають)	<p>Уміння: (самостійно або за допомогою) здійснювати спілкування в межах сфер, тем і ситуацій, визначених чинною навчальною програмою; розуміти на слух (за допомогою американської дактильної абетки), зміст автентичних текстів; читати та розуміти автентичні тексти різних жанрів і видів із різним рівнем розуміння змісту; здійснювати спілкування у письмовій формі відповідно до поставлених завдань; використовувати у разі потреби невербальні засоби спілкування за умови дефіциту наявних мовних засобів; ефективно взаємодіяти з іншими усно (за допомогою дактильної абетки), письмово, за допомогою засобів електронного спілкування.</p> <p>Ставлення: оцінювати інформацію та використовувати її для різних потреб; висловлювати свої думки, почуття та ставлення; використовувати досвід, набутий у вивченні рідної мови (української жестової мови) та інших навчальних предметів, розглядаючи його як засіб оволодіння іноземною мовою; обирати й застосовувати доцільні комунікативні стратегії (у тому числі альтернативні засоби спілкування) відповідно до різних потреб.</p> <p>Навчальні ресурси: підручники, словники, жестівники, довідкова література, мультимедійні</p>

		засоби, адаптовані іншомовні тексти.
3	Математична компетентність	<p>Уміння: (самостійно або за допомогою) оперувати текстовою та числовою інформацією; встановлювати відношення між реальними об'єктами навколишньої дійсності (природними, культурними, технічними тощо); розв'язувати задачі, зокрема практичного змісту; будувати та досліджувати найпростіші математичні моделі реальних об'єктів, процесів і явищ, інтерпретувати та оцінювати результати; прогнозувати в контексті навчальних та практичних задач; використовувати математичні методи у життєвих ситуаціях.</p> <p>Ставлення: усвідомлення значення математики для повноцінного життя в сучасному суспільстві, розвитку технологічного, економічного й оборонного потенціалу держави, успішного вивчення інших предметів.</p> <p>Навчальні ресурси: розв'язання математичних задач, зокрема таких, що моделюють реальні життєві ситуації.</p>
4	Основні компетентності у природничих науках і технологіях	<p>Уміння: (самостійно або за допомогою) розпізнавати проблеми, що виникають у довкіллі; будувати та досліджувати природні явища та процеси; користуватися технологічними ПРИБОРАМИ.</p> <p>Ставлення: усвідомлення важливості природничих наук як універсальної мови наук, техніки та технологій, усвідомлення ролі наукових ідей у сучасних інформаційних технологіях.</p> <p>Навчальні ресурси: складання графіків та діаграм, які ілюструють функціональні залежності результатів впливу людської діяльності на природу.</p>
5	Інформаційно-цифрова компетентність	<p>Уміння: (самостійно та за допомогою) структурувати дані; діяти за алгоритмом та складати алгоритми; визначати достатність даних для розв'язання задачі; використовувати різні знакові системи; знаходити інформацію та оцінювати її достовірність; доводити істинність тверджень.</p> <p>Ставлення: осмислення інформації та джерел її отримання; усвідомлення важливості інформаційних технологій для ефективного розв'язання математичних задач.</p> <p>Навчальні ресурси: візуалізація даних, побудова</p>

		графіків та діаграм за допомогою програмних засобів.
6	Уміння вчитися впродовж життя	<p>Уміння: (самостійно та за допомогою) визначати мету навчальної діяльності, відбирати й застосовувати потрібні знання та способи діяльності для досягнення цієї мети; організовувати та планувати свою навчальну діяльність; моделювати власну освітню траєкторію, аналізувати, контролювати, коригувати та оцінювати результати своєї навчальної діяльності; доводити правильність власного судження або визнавати помилковість.</p> <p>Ставлення: усвідомлення власних освітніх потреб та цінності нових знань і вмінь; зацікавленість у пізнанні світу; розуміння важливості вчитися впродовж життя. Прагнення до вдосконалення результатів своєї діяльності.</p> <p>Навчальці ресурси: моделювання власної освітньої траєкторії.</p>
7	Ініціативність і підприємливість	<p>Уміння: (самостійно та за допомогою) вирішувати життєві проблеми, аналізувати, прогнозувати, ухвалювати оптимальні рішення; використовувати критерії практичності, ефективності з метою вибору найкращого рішення; аргументувати та захищати свою позицію, дискутувати; використовувати різні стратегії, шукаючи оптимальних способів розв'язання життєвого завдання.</p> <p>Ставлення: ініціативність, відповідальність, упевненість у собі; переконаність, що успіх команди — це особистий успіх; позитивне оцінювання та підтримка конструктивних ідей інших.</p> <p>Навчальні ресурси: завдання підприємницького змісту (оптимізаційні задачі).</p>
8	Соціальна і громадянська компетентності	<p>Уміння: (самостійно та за допомогою) висловлювати власну думку, слухати і чути інших, оцінювати аргументи та змінювати думку на основі доказів; аргументувати та відстоювати свою цозицію; ухвалювати аргументовані рішення в життєвих ситуаціях; співпрацювати в команді, виділяти та виконувати власну роль в командній роботі; аналізувати власну економічну ситуацію, родинний бюджет; орієнтуватися в широкому колі послуг і товарів на основі чітких критеріїв, робити</p>

		<p>споживчий вибір, спираючись на різні дані.</p> <p>Ставлення: ощадливість і поміркованість; рівне ставлення до інших незалежно від статків, соціального походження; відповідальність за спільну справу; повага до прав людини.</p> <p>Навчальні ресурси: завдання соціального змісту.</p>
9	Обізнаність і самовираження у сфері культури	<p>Уміння: (самостійно та за допомогою) висловлювати свою думку, аргументувати та вести діалог, (в тому місті за допомогою української жестової мови, альтернативних засобів спілкування) національні та культурні особливості співрозмовників та дотримуючись етики спілкування та взаємодії; враховувати художньо-естетичну складову при створенні продуктів своєї діяльності (малюнків, текстів, схем тощо).</p> <p>Ставлення: культурна самоідентифікація, повага до культурного розмаїття у глобальному суспільстві; усвідомлення впливу окремого предмета на людську культуру та розвиток суспільства.</p> <p>Навчальні ресурси: математичні моделі в різних видах мистецтва.</p>
10	Екологічна грамотність і здорове життя	<p>Уміння: (самостійно та за допомогою) аналізувати та оцінювати соціально-економічні <i>події</i> в державі на основі різних даних; враховувати правові, етичні, екологічні та соціальні наслідки рішень.</p> <p>Ставлення: усвідомлення взаємозв'язку кожного окремого предмета та екології на основі різних даних; ощадне, бережливе відношення до природних ресурсів, чистота довкілля та дотримання санітарних норм побуту; розгляд порівняльної характеристики щодо вибору здорового способу життя; власна думка та позиція до зловживань алкоголю, нікотину тощо.</p> <p>Навчальні ресурси: навчальні проекти, завдання соціально-економічного, екологічного змісту; задачі, які сприяють усвідомленню цінності здорового способу життя</p>

Наскрізнi лiнii є соціально значимими над предметними темами, які допомагають формуванню у здобувачів освіти уявлень про суспільство в цілому, розвивають здатність застосовувати отримані знання у різних життєвих ситуаціях.

Навчання з наскрізними лініями реалізується насамперед через:

Організацію навчального середовища — зміст та цілі наскрізних тем враховуються при формуванні духовного, соціального і фізичного середовища навчання;
 Окремі предмети — виходячи із наскрізних тем при вивченні предмета проводяться відповідні трактовки, приклади і методи навчання, реалізуються надпредметні, міжкласові та загальношкільні проекти. Роль окремих предметів при навчанні за наскрізними темами різна і залежить від цілей і змісту окремого предмета та від того, наскільки тісно той чи інший предметний цикл пов'язаний із конкретною наскрізною темою;
 предмети за вибором; роботу в проектах;
 позакласну навчальну роботу і роботу гуртків.

Наскрізна лінія	Коротка характеристик
Екологічна безпека й сталий розвиток	<p>Формування в здобувачів освіти соціальної активності, відповідальності та екологічної свідомості, готовності брати участь у вирішенні питань збереження довкілля і розвитку суспільства, усвідомлення важливості сталого розвитку для майбутніх поколінь.</p> <p>Проблематика наскрізної лінії реалізується через завдання з реальними даними про використання природних ресурсів, їх збереження та примноження. Аналіз цих даних сприяє розвитку бережливого ставлення до навколишнього середовища, екології, формування критичного мислення, вміння вирішувати проблеми, критично оцінювати перспективи розвитку навколишнього середовища і людини.</p>
Громадянська відповідальність	<p>Сприятиме формуванню відповідального громадянина, що розуміє принципи та механізми функціонування суспільства. Ця наскрізна лінія засвоюється переважно через колективну діяльність, яка поєднує окремі предмети між собою та розвиває у здобувачів освіти готовність до співпраці, толерантність щодо різноманітних способів діяльності і думок.</p> <p>Вивчення окремого предмета має викликати у здобувачів освіти якомога більше позитивних емоцій, а зміст — має бути націленим на виховання порядності, старанності, систематичності, послідовності, наполегливості та чесності. Приклад вчителя є важливим у формуванні толерантного ставлення один до одного, незалежного від рівня навчальних досягнень та особливостей психофізичного розвитку.</p>
Здоров'я	<p>Завданням наскрізної лінії є становлення здобувача освіти як свідомого громадянина, здатного вести здоровий спосіб життя та формувати навколо себе безпечне життєве середовище.</p>

безпека	Реалізується через завдання з реальними даними про безпеку та охорону здоров'я (текстові завдання пов'язані з середовищем дорожнього руху, рухом пішоходів транспортних засобів).
Підприємливість фінансова грамотність	Наскрізна лінія націлена на розвиток лідерських ініціатив, здатність успішно діяти в технологічному швидкозмінному середовищі, забезпечення кращого розуміння здобувачами освіти практичних аспектів фінансових питань, (здійснення заощаджень, інвестування запозичення, страхування кредитування тощо). Реалізується через розв'язування практичних завдань щодо планування господарської діяльності та реальної оцінки власних можливостей, складання сімейного бюджету, формування економного ставлення до природних ресурсів.

Необхідною умовою формування компетентностей є діяльнісна спрямованість навчання, яка передбачає постійне включення здобувачів освіти до різних видів навчально-пізнавальної діяльності, а також практична його спрямованість.

Освітня програма спеціального закладу базової середньої освіти для дітей з особливими освітніми потребами передбачає досягнення здобувачами освіти результатів навчання (компетентностей), визначених Державним стандартом базової та повної загальної середньої освіти.

Освітня програма закладу базової середньої освіти, сформована на основі Типової освітньої програми, не потребує окремого затвердження центральним органом забезпечення якості освіти. Її схвалює педагогічна рада закладу освіти та затверджує його директор.

Освітня програма закладу освіти та перелік освітніх компонентів, що передбачені відповідною освітньою програмою, оприлюднюються на веб-сайті закладу освіти (у разі його відсутності - на веб-сайті його засновника).

На основі освітньої програми закладу освіти, цей заклад складає та затверджує навчальний план закладу освіти, що конкретизує організацію освітнього процесу.

Таблиця 3. До освітньої Програми загальної середньої освіти II ступеня

Навчальний план Салашівського ЗЗСО I – II ступенів з навчанням українською мовою з порушенням зору(дітей із зниженим зором) за адаптованою програмою

Освітні галузі	Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень у класах					
		5	6	7	8	9	5-9
Мови і літератури	Українська мова	3,5	3,5	2,5	2	2	13,5
	Українська література	2	2	2	2	2	10
	Англійська мова	3	3	3	3	3	15
	Зарубіжна література	2	2	2	2	2	10
Суспільство – знавство	Історія України	1	1	1	1,5	1,5	6
	Всесвітня історія	-	1	1	1	1	4
	Правознавство(практичний курс)	-	-	-	-	1	1
Мистецтво	Музичне мистецтво	1	1	1	1		4
	Мистецтво	-	-	-	-	1	1
	Образотворче мистецтво	1	1	1	-	-	3
Математика	Математика	4	4	-	-	-	8
	Алгебра	-	-	2	2	2	6
	Геометрія	-	-	2	2	2	6
Природо-Знавство	Природознавство	2	-	-	-	-	2
	Біологія	-	2	2	2	2	8
	Географія	-	2	2	2	1,5	7,5
	Фізика	-	-	2	2	3	7
	Хімія	-	-	1,5	2	2	5,5
Технології	Трудове навчання	2	2	1	1	1	7
	Інформатика	1	1	1	2	2	7
Здоров'я і фізична культура	Основи здоров'я	1	1	1	1	1	5
	Фізична культура	3	3	3	3	3	15
Разом		23,5+3	26,5+3	28+3	28,5+3	30+3	136,5+15
Варіативна частина							
Додаткові години на вивчення навчальних предметів							
Фізична культура			0,5				0,5
Курси за вибором							
Основи християнської етики		1	1	1	1		4
Разом		24,5	28	29	29,5	30	141
Індивідуальні та групові заняття							
Географія			2	1	1	1	5
Українська мова		2,5		0,5		1	4
Фізична культура					1		1
Факультативи							
Основи християнської етики						1	1
Додатковий час на навчальні предмети, факультативи, індивідуальні заняття та консультації		3,5	3,5	2,5	3	3	15,5
Гранично допустиме навчальне навантаження		28	31	32	33	33	157
Всього (без урахування поділу класів на групи)		27+3	30+3	30,5+3	31,5+3	33+3	152+15

Директор

Г.Андрушко

Заступник директора

Л.Бесага

Члени комісії із складання програми для дітей з особливими освітніми потребами

М.Панчук

Г.Грет

О. Прихід

В. Антонів

Таблиця 3. До освітньої Програми загальної середньої освіти II ступеня

Навчальний план Салашівського ЗЗСО I – II ступенів з навчанням українською мовою з інтелектуальним порушенням за модифікованою програмою

Освітні галузі	Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень у класах					
		5	6	7	8	9	5-9
Мови і літератури	Українська мова	3,5	3,5	2,5	2	2	13,5
	Українська література	2	2	2	2	2	10
	Англійська мова	3	3	3	3	3	15
	Зарубіжна література	2	2	2	2	2	10
Суспільство – знавство	Історія України	1	1	1	1,5	1,5	6
	Всесвітня історія	-	1	1	1	1	4
	Правознавство(практичний курс)	-	-	-	-	1	1
Мистецтво	Музичне мистецтво	1	1	1	1		4
	Мистецтво	-	-	-	-	1	1
	Образотворче мистецтво	1	1	1	-	-	3
Математика	Математика	4	4	-	-	-	8
	Алгебра	-	-	2	2	2	6
	Геометрія	-	-	2	2	2	6
Природо-Знавство	Природознавство	2	-	-	-	-	2
	Біологія	-	2	2	2	2	8
	Географія	-	2	2	2	1,5	7,5
	Фізика	-	-	2	2	3	7
	Хімія	-	-	1,5	2	2	5,5
Технології	Трудове навчання	2	2	1	1	1	7
	Інформатика	1	1	1	2	2	7
Здоров'я і фізична культура	Основи здоров'я	1	1	1	1	1	5
	Фізична культура	3	3	3	3	3	15
Разом		23,5+3	26,5+3	28+3	28,5+3	30+3	136,5+15
Варіативна частина							
Додаткові години на вивчення навчальних предметів							
Фізична культура			0,5				0,5
Курси за вибором							
Основи християнської етики		1	1	1	1		4
Разом		24,5	28	29	29,5	30	141
Індивідуальні та групові заняття							
Географія			2	1	1	1	5
Українська мова		2,5		0,5		1	4
Фізична культура					1		1
Факультативи							
Основи християнської етики						1	1
Додатковий час на навчальні предмети, факультативи, індивідуальні заняття та консультації		3,5	3,5	2,5	3	3	15,5
Гранично допустиме навчальне навантаження		28	31	32	33	33	157
Всього (без урахування поділу класів на групи)		27+3	30+3	30,5+3	31,5+3	33+3	152+15

Директор

Г.Андрушко

Заступник директора

Л.Бесага

Члени комісії із складання програми для дітей з особливими освітніми
потребами

М.Панчук

Г.Грет

О. Прихід

В. Антонів